

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

ДЕРЖАВНИЙ ЗАКЛАД

**“Південноукраїнський національний
педагогічний університет імені К. Д. Ушинського”**

кафедра філософії, соціології та менеджменту соціокультурної діяльності

МАТЕРІАЛИ

**VII Міжнародної наукової конференції студентів, молодих вчених та
науковців
«МЕТОДОЛОГІЯ ТА ТЕХНОЛОГІЯ СУЧАСНОГО ФІЛОСОФСЬКОГО
ПІЗНАННЯ»**

(Одеса, 23-24 травня 2024 року)

Одеса -2024

УДК: 1:403:316.6 (08)

Методологія та технологія сучасного філософського пізнання. Матеріали VII Міжнародної конференції студентів, молодих вчених та науковців (Одеса, 23-24 травня 2024 р.) 181 с.

Рецензенти:

Голубович Інна Володимирівна – доктор філософських наук, професор, завідувач кафедри філософії Одеського національного університету імені І. І. Мечнікова

Орленко Ірина Миколаївна - доктор філософії, завідувачка Одеського обласного ресурсного центру підтримки інклюзивної освіти КЗВО «Одеська академія безпервної освіти» Одеської обласної ради.

Збірник матеріалів VII Міжнародної конференції здобувачів вищої освіти і молодих учених «Методологія та технологія сучасного філософського пізнання» вміщує матеріали, які досліджують методологію сучасного пізнання; аналізують Голодомор-Геноцид-Холокост: проблема пізнання моральних складових розвитку XXI століття; показують трансформаційні процеси в сучасному суспільстві; розкривають сучасні підходи до вивчення цінностей та ціннісних орієнтацій; розглядають філософсько-освітні парадигми сучасного суспільства та філософію синергетики. Рекомендовано для науковців, педагогів, докторантів, аспірантів, студентів.

Ухвалено до друку та розповсюдження мережею інтернет вченою радою Державного закладу «Південноукраїнський державний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського» (протокол № 17 від 27 червня 2024 р.)

4. Аксьонова В.І. Philosophy of sociocultural meanings in the information system yesterday and today. Науково-теоретичний альманах Грані. Том 21. № 6, 2018. Дніпро. Р. 39 – 45.

5. Aksonova V. I., Sklovsky I.Z. METHODOLOGICAL CONCEPTS OF PHILOSOPHY AND SCIENCE USED IN THE COGNITIVE ACTIVITY OF A MODERN RESEARCHER. МАТЕРІАЛИ IV Міжнародної конференції здобувачів вищої освіти і молодих учених «Концепти соціокультурної трансформації сучасного суспільства». (м. Одеса, 21-22 травня 2021 року). ДЗ «ПНПУ ім. К.Д. Ушинського», Одеса, 2021. С.7-10.

6. Aksenova V. PHILOSOPHY OF SCIENCE. Guide for graduate students, distance learning education. (Lectures, lectures notes, lectures video ppt, lectures audio). Part1. Philosophy of science. Graduate student's workbook. Кропивницький: FA NAU, 2016. 52 с.

7. Аксьонова В.І., Скловська О.І. Філософія. Модуль 1. Тема 5 Гносеологія. Філософія пізнання. Частина 1 Навчально-методичний посібник для студентів, курсантів, магістрантів та аспірантів. Кропивницький: ЛА НАУ, 2017. 168 с.

Бушулян І. О., здобувачка першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, 1-го року навчання, спеціальність 013 «Початкова освіта», факультету початкового навчання, ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського», м. Одеса, Україна

Науковий керівник: **Петінова Оксана Борисівна**, доктор філософських наук, професор кафедри філософії, соціології та менеджменту соціокультурної діяльності ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К.Д.Ушинського», м. Одеса, Україна.

СУТЬ ТА ЗНАЧЕННЯ АБСУРДУ (НА ПРИКЛАДІ ТВОРІВ А.КАМЮ: «ЧУМА» ТА «МІФ ПРО СІЗІФА»)

Проблема абсурду залишається актуальною в сучасному світі, хоча, можливо, виникли нові контексти, в яких вона постає. По-перше це технологічний прогрес і соціальні зміни: через них з'явилися нові джерела абсурду. Наприклад, проблеми, пов'язані зі штучним інтелектом, біотехнологіями та новими соціальними нормами та вимогами, можуть викликати відчуття втрати сенсу або безглуздості. По-друге – екологічні та глобальні проблеми: сучасні виклики, такі як зміна клімату, загроза зникнення видів і глобальний конфлікт, можуть посилити відчуття нашого безсилля та абсурдності наших дій, які не відповідають масштабу цих проблем. По-третє – особисте життя: у житті кожної людини можуть бути ситуації, які призводять до відчуття абсурду, наприклад, втрата коханої людини, розчарування в кар'єрі чи стосунках, відчуття самотності тощо. Та останнє – творчість: абсурдні питання

залишаються актуальними через творчість людини та переосмислення. Творчі люди в різних сферах, таких як література, мистецтво, кіно, філософія тощо, продовжують висловлювати свої думки з цього приводу в нових контекстах і формах. Отже, проблема абсурду залишається актуальною у сучасному світі, оскільки людство стикається з постійними змінами та викликами.

Значення «абсурду» дуже відоме в народі і його знає майже кожна людина. З латинської «absurdus» означає безглуздий, неможливий, немилозвучний і це одне з основних понять екзистенціалізму [10]. А в народі кажуть просто щось смішне, нісенітниця, крайність, те, що не підлягає чомусь правдивому і доказаному. Давайте розглянемо це поняття з точки зору філософії. У філософії поняття абсурду часто пов'язують з ідеями, що стосуються беззмістовності, безладу чи протиріччя. Воно може мати кілька різних відтінків залежно від контексту, але в загальному розумінні абсурд вказує на неузгодженість у мисленні, віруваннях або реальності [3].

У Франції в середині ХХ ст. проблема абсурду у філософії постає однією з найважливіших. І саме тут абсурд тісно пов'язаний із філософією екзистенціалізму. А що ж таке екзистенціалізм? Це поняття ми вже використовували вище і воно позиціонує і досліджує людину як унікальну духовну істоту, що здатна до вибору власної долі [5]. Тобто цей напрям у філософії вважає реальним лише існування людини та її переживання.

У цій філософії, особливо у його атеїстичному напрямку у Франції, – це одна з основних категорій, яка вживається для характеристики невідповідності, несумірності особистісного існування людини і безособистісного буття світу (природного і суспільного), що викликає почуття тривоги, туги, нудьги, нудоти і провокує на самогубство чи бунт (А. Камю). Ця категорія, на його думку, виникає із зіткнення між природною, мислячою, смертною людиною та «нерозумним мовчанням» світу, «між ірраціональністю і шаленим прагненням ясності, поклик якого залишається в найбільших глибинах людської душі». Суперечлива складність людської історії, яка з погляду ідеалу правди та справедливості здається потворною, може привести до висновку, що ця категорія – екзистенційна правда, тобто правда життя. Але усвідомленню, що цей висновок безпідставний, протистоїть гуманістичний та духовний досвід людства з його прагненням утвердити сенс буття в гармонійному співіснуванні людей і народів, природи й соціального докільля [6]. І саме ця категорія найяскравіше виражена у філософській концепції Альбера Камю, та її визначають як «філософію абсурду».

Філософія абсурду – це напрям філософії, який твердо розглядає людину в контексті її стосунків разом з беззмістовним і ворожим до людської індивідуальності світом. Це поняття нібито належить А. Камю, бо почувши це словосполучення, зразу думаєш про нього. Його вважають одним з найвідоміших та найяскравіших представників філософії абсурду [1]. А хто ж такий Альбер Камю? Це відомий французький естетик, романіст, есеїст, філософ

та публіцист. Твори Альбера Камю перебувають на стику художньої прози і філософського трактату. Письменник був зятим прихильником гуманізму, при цьому відкидав насильницькі методи боротьби з несправедливістю, оскільки цей шлях тільки примножує її. Всі книги автора відрізняються глибоким соціальним і філософським змістом. Кожна деталь ретельно продумана, має своє значення і відіграє певну роль. Камю захоплює і бентежить, засмучує і радує. Це один з тих письменників, який змушує задуматися над людським призначенням і основними цінностями. І саме він, Альбер Камю, відніс проблему абсурду до найважливіших проблем усього людства. Він визнавав абсурд як метафізичний стан особистості у суспільстві. Вважав цю проблему фундаментальною для людської спільноти. Та головним є ставлення до цієї проблеми. Камю говорив, що виявлення абсурдності життя не повинно означати завершення духовних пошуків і все тільки починається. На думку автора, людина повинна шукати відповіді на основне питання: як і навіщо жити. У визначенні «абсурду» саме як «відношення», він розкриває це поняття через дві опозиції: «світ» та «індивідуальність», їхнє взаємопроникнення. Протиставляє два феномени: людську всеохопну жагу і абсолютну ірраціональність життя, що їй протидіє. Абсурд у філософа народжується з факту безсумнівної неможливості віднайти принципи світобудови. Будучи частиною цілого, збагнути відсутність у цьому цілому будь-якого наперед заданого сенсу – ось в чому проблема того, хто стикається з відчуттям абсурду. Мить усвідомлення абсолютної байдужості цього світу до людини – трагічна. Це призводить до відчуття безплідності своїх намагань, відчуття абсурду [2].

Значення абсурду у Альбера Камю розкривається і підіймається в його художніх творах, а саме у драматургії, есе, романах, п'єсах та у прозі, а також у його філософських працях. Саме у своїй творчості він показував як сутність абсурду може впливати на людське існування. Але це можна виявити і побачити лише прочитавши і розглянувши всю творчість Камю і мати достатньо матеріалу для аналізу цієї проблеми.

Саме з легкої руки Альбера Камю філософія екзистенціалізму знайшла втілення в літературі. Таке поєднання літератури і філософії є явищем невинятковим, адже література Франції, як жодна інша, змогла наблизитися до філософії. Камю неодноразово говорив, що він не філософ. Це протиріччя може підтвердити фраза, котру він писав у своїх записниках у молодому віці: «Думають тільки образами. Хочеш бути філософом – пиши романи» [3]. Ця фраза, на мою думку, відображає погляд Камю на зв'язок між філософією та літературою. Він мав на увазі, що романи дуже сильно походять та мають здатність до вираження філософських ідей та аспектів людського існування через образи та сюжети в творах. вважав, що філософія, як теоретична наука, може виявитися недостатньою для повноти висловлення людського досвіду, тоді як література може досягти цього через відтворення емоцій, внутрішніх конфліктів та моральних дилем. Тобто, всі літературні видання, а особливо романи, автор

пише серцем, душею та емоціями. Вони у всіх різні, і тому романи не зможуть бути подібними один до одного, і це може призвести до нових відкриттів, філософських тверджень і досягнень. Таким чином, Камю спонукав цією фразою до того, щоб уважніше дивилися на роль літератури в розумінні та вираженні філософських ідей.

У письмовій діяльності Альбера Камю є декілька етапів і головна ідея їх полягає в тому, що людина мусить свідомо бунтувати задля наявного в житті абсурду. Перший етап – це Пролог і до нього входять такі твори як «Одруження» 1939 року написання та «Виворіт і лице» 1937 року. До другого етапу входять аж 4 твори, а саме: «Міф про Сізіфа» та «Сторонній» 1942 року написання, «Непорозуміння» 1944 року та «Калігула» 1945 року. І цей етап має назву Абсурд. Третій етап називається Бунт і він має твори «Чума» 1947 року, «Праведні» 1949 року та «Бунтівна людина» 1951 року. Та останній четвертий етап під назвою Вигнання має такі твори: «Падіння» 1956 року, «Вигнання і царство» 1957 року та «Актуальне» написаний впродовж 1950-1958 років [4]. І ми розглянемо саме такі два твори, в котрих якнайбільше постає питання про абсурд – це роман-притча «Чума» (фр. *La Peste*) та есе «Міф про Сізіфа» (фр. *Le Mythe de Sisyphe*).

Роман-притча «Чума» написаний у 1947 році в стилі екзистенціалізм. А чому цей роман називається притчею, а не просто романом? Бо роману-притчі притаманна повчальна філософська ідея. Головна думка цього твору це те, що людина завжди повинна бути і залишатися Людиною. А тема полягає в тому, що людська спільнота бореться проти конкретного зла, а саме проти чуми; як персонажі стикаються з безсенсом та безладдям у світі, де немає гарантованих відповідей на загальні питання про моральність і справедливість. Проблематика роману доцільно описує твір: активне протистояння злу; відповідальність за власний вибір; моральність та аморальність; життя і смерть та найголовніше – зло, добро і абсурд у житті людини [11]. Хоча, на перший погляд, в романі підіймається проблема боротьби європейського суспільства з нацизмом і фашизмом (так званої «коричневою чумою»), але насправді під чином «чуми» автор розуміє набагато більше. Тут Альбер Камю досліджує тему абсурду через ситуації екстремальних обставин – через образ епідемії чуми, яка вразила місто Оран, поширюючи її на соціальний і моральний рівні. Як він пояснював згодом, чума – це невід'ємна частина буття, одне з втілень зла. Вона руйнує людські життя і цілі народи.

Так як в нас цей роман написаний у стилі екзистенціалізму, то розглянемо основні його положення:

1. На перше місце висувуються категорії абсурдності буття, страху, самотності, страждання, смерті.
2. Існування людини (екзистенція) передує сутності та є важливішим.
3. Людина самотня у світі, але її існування в єдності з іншими необхідне, щоб побороти страх, відчай, тривогу, самотність.

4. Відчуженість людини і абсурдність світу взаємопов'язані та взаємозумовлені.

5. Вища життєва цінність, головний скарб людини – її внутрішня свобода.

6. Людина у вирішальні моменти життя стає перед вибором, і в залежності від свого вибору – вона стає Людиною, або ні.

7. Особистість має протидіяти суспільству, державі, середовищу, ворожому «іншому», адже всі вони нав'язують їй свою волю, мораль, свої інтереси й ідеали.

8. Відображення життя у творі митця завжди суб'єктивне [9].

Аналізувавши ці основні положення, можна зрозуміти, що де є людина, там і складнощі: переплетення боротьби особистості із зовнішніми факторами та пошук сенсу у безперервному вихорі абсурду.

Витікаючи звідси, є кілька аспектів абсурду:

- Одним із них є безперспективність боротьби з чумою, оскільки головні персонажі відчувають, що вони не знають, як боротися з хворобою, яка поширюється непередбачувано та необумовлено. Зрозумівши, що вони нездатні нічого зробити проти сили природи, люди стають заручниками свого міста.

- Відсутність сенсу та моральних орієнтирів: обставини, пов'язані з епідемією, викликають відчуття безладу та відсутності сенсу. Люди стикаються з моральними дилемами та питаннями про справедливість, але іноді не знають на них відповідей.

- Втрата контролю над своїм життям і відчуття відчуження: до цих проблем призвела епідемія як від самого себе, так і від інших людей.

- Парадокси ситуацій і цінності: епідемія руйнує соціальні норми, визначаючи несподівані або навіть протиречні ситуації та моральні правила.

Таким чином, абсурд стає важливим філософським мотивом, який підкреслює безсилля та невизначеність людського існування під час катастрофи та кризи.

У творі є багато авторських роздумів які можна пов'язати з розкриттям суті абсурду. Так, Альбер Камю відображає ідею, що людина може мати складнощі у сприйнятті або співчутті до страждань інших, особливо якщо ці страждання не є очевидними або безпосередньо не зачіпають її особисто: «..не може людина по-справжньому перейнятися чужим горем, якого не бачить вочевидь.». [8, с. 52]. Тут автор підіймає таку проблему яка важливість емпатії. Він наголошує на те, що якщо людина поставить себе на місце іншої людини, в якій сталося горе, то тільки тоді вона зможе по-справжньому зрозуміти її переживання та почуття. Камю підкреслює існування загально-людської тенденції сприймання негативних подій, які не торкнулися особисто, як чогось віддаленого та неправдоподібного: «..Стихійне лихо і справді річ досить звична, але поки це лихо не впаде саме на вашу голову, важко в нього повірити.» [8, с. 14]. Камю наголошує на тому, що люди часто не можуть по-справжньому усвідомлювати

реальність стихійних лих, доки вони не потрапляють під їхній вплив. Доти, поки негативні події стосуються інших, вони можуть здаватися далекими та нереальними. Однак, коли ці лиха стають реальністю для конкретної особи, вони вже не можуть бути ігноровані. Люди можуть сподіватися, що погані речі траплятимуться з іншими, а не з ними самими, і тому не вірять у можливість негативних наслідків. У висновку про цей роман можна описати слово «Чума» такими фразами та словосполученнями: зло, що знищує людей духовно; смертельна хвороба та епідемія; страх, що живе в душі кожної людини; нескінчена поразка та найголовніше – це абсурд [4]. Роман «Чума» не дає відповіді, як подолати світове зло, але допомагає зрозуміти цінність і боротьби проти нього.

«Міф про Сізіфа» не просто входить до другого етапу в творчості під назвою Абсурд, бо саме в цьому есе Альбер Камю розглядає всі аспекти відчуття абсурду, обґрунтовує поняття абсурду, визначає зміст проблеми абсурдної творчості і в кінці завершує притчею про Сізіфа, в якій пише про міфологему абсурду [3]. Таким чином ми бачимо, що цей твір начебто побудований на темі абсурду і писався заради нього. Тут автор повністю розкрив поняття абсурду в усіх сферах буття я надав йому універсального характеру. Основна тема та ідея цього твору пов'язана з внутрішньою свободою людини в абсурдному світі. На мою думку, в «Міфі про Сізіфа» присутні такі теми як: Абсурдність життя – коли людина стикається з безсмысловістю світу навколо себе, Камю підкреслює абсурд людського існування. Символом цієї абсурдності є Сізіф, який постійно тягне камінь на вершину гори, а потім дивується, як він звалюється. Далі це Бунт проти абсурду – автор використовує бунт як спосіб відповісти на абсурдність світу. Він підкреслює, що людина може знайти свободу, роблячи вибір і борючись з абсурдом, навіть коли життя є безсмысловим. Камю вважає, що Сізіф стає героєм, коли він усвідомлює, що він сам вирішує, що робити. І останнє це – Парадокс щастя – означає, що щастя можна знайти навіть у абсурдних ситуаціях. Справжнє щастя полягає в прийнятті абсурдності світу та знаходженні радості в бунті проти неї. Сізіф – це «абсурдний герой», приречений на безсмыслову працю. Образ Сізіфа найбільше цікавить філософа у той момент, коли він спускається з гори вслід за каменем. За роздумами автора – це істинно трагічний момент, коли Сізіф усвідомив своє безвихідне становище. У нього немає надії, але й не існує такої долі, яка не може бути подоланою за допомогою предирства до неї. Камю стверджує, що саме в той момент, коли Сізіф усвідомлює безцільність своєї справи і однозначність своєї долі, він отримує свободу в розумінні абсурдності ситуації і досягає стану умиротвореного прийняття. Таким чином, Сізіф знаходить перемогу у самому собі, в глибині свого духу. Альбер Камю робить досить незвичний висновок: «Однієї боротьби за вершину досить, щоб заповнити серце людини. Сізіфа можна вважати щасливим» [7].

Висновки. Отже, суть і значення абсурду не таке і просте як здається на перший погляд. І саме на прикладі творів Альбера Камю, котрий намагався розкрити філософську сутність абсурду та донести через художні образи основні ідеї й відчуття існування людини у світі, відкривається нове глибинне значення цього поняття. Камю вважає абсурд найголовнішою і найважливішою темою людського існування. Це фундаментальна проблема для людської спільноти. Та головним є ставлення до цього. Виявлення абсурдності життя не повинно означати завершення духовних пошуків. Людина повинна шукати відповіді на основне питання: як і навіщо жити. Камю визначив абсурд як “метафізичний стан людини в світі”, отже як основну проблему людського буття.

Список використаних джерел

1. Абсурду філософія. *ВУЕ*. [online] Доступно: <https://vue.gov.ua/%D0%90%D0%B1%D1%81%D1%83%D1%80%D0%B4%D1%83%D1%84%D1%96%D0%BB%D0%BE%D1%81%D0%BE%D1%84%D1%96%D1%8F>
2. АЛЬБЕР КАМЮ. БУНТИВНА ЛЮДИНА ПЕРЕД ЛИЦЕМ АБСУРДУ. *artefact.org.ua*. [online] Доступно: <https://artefact.org.ua/history/alber-kamyu-buntivna-lyudina-pered-litse-absurdu.html>
3. Альбер Камю: філософія абсурду. Реферат. *Освіта.UA*. [online] Доступно: <https://ru.osvita.ua/vnz/reports/philosophy/13023/>
4. Дем'яненко С., 2015. ЧУМА – ЦЕ ПОШЕСТЬ, ФАШИСТСЬКА НАВАЛА ЧИ СИМВОЛ МЕТАФІЗИЧНОГО ЗЛА? [online] Доступно: https://elibrary.kubg.edu.ua/8762/1/S_Demyanenko_VL_3_IS_UKKUBG.pdf
5. Екзистенціалізм. *Вікіпедія*. [online] Доступно: <https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%95%D0%BA%D0%B7%D0%B8%D1%81%D1%82%D0%B5%D0%BD%D1%86%D1%96%D0%B0%D0%BB%D1%96%D0%B7%D0%BC>
6. Енциклопедична стаття. Абсурд. *Енциклопедія Сучасної України*. [online] Доступно: <https://esu.com.ua/article-42250>
7. Марковська М. МОЇ РОЗДУМИ НАД ТВОРОМ А. КАМЮ «МІФ ПРО СІЗІФА. ЕСЕ ПРО АБСУРД». [online] Доступно: <http://dspace.tnpu.edu.ua/bitstream/123456789/13910/1/Markovska.pdf>
8. Перепада. А. О., 1991. 'Альбер Камю «Чума»': Сторонній: Повість. Чума: Роман., Передм. Д. Наливайка. Дніпро, 113 с.
9. Презентація на тему: "А. Камю. Роман "Чума". *На Урок*. [online] Доступно: <https://naurok.com.ua/prezentaciya-na-temu-a-kamyu-roman-chuma-321304.html>
10. Тлумачний словник української мови. *СЛОВНИК.ua*. [online] Доступно: <https://slovnyk.ua/index.php?sword=%D0%B0%D0%B1%D1%81%D1%83%D1%80%D0%B4>

11.«Чума» А. Камю аналіз *Dovidka.biz.ua*. [online] Доступно: <https://dovidka.biz.ua/chuma-a-kamyu-analiz/>

Дилян Анна Віталіївна – здобувачка першого (бакалаврського) рівня вищої освіти ОПП Менеджмент соціокультурної діяльності, кафедра філософії, соціології та менеджменту соціокультурної діяльності ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського, м. Одеса, Україна.

Науковий керівник – **Врайт Галина Яківна** – кандидат філософських наук, доцент кафедри філософії, соціології та менеджменту соціокультурної діяльності Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського», м. Одеса, Україна.

ПОЛІКУЛЬТУРНА ОСВІТА ЯК ІНСТРУМЕНТ ГЛОБАЛЬНОГО РОЗВИТКУ

Наявність різноманітного культурного оточення стала важливою рисою сучасного глобалізованого світу. В освітній сфері це стає необхідністю. Зростання етнічної різноманітності у соціальних середовищах, де люди проживають і працюють, і недостатня готовність вирішувати ці виклики визнається глобальною спільнотою. Це привело до усвідомлення полікультурної освіти як важливої характеристики, що відповідає сучасним умовам суспільно-політичного розвитку у всьому світі.

В Україні полікультурна освіта стала особливо актуальною в період її становлення як незалежної держави з орієнтацією на європейський освітній простір, що підтверджується прийняттям відповідного законодавства на міжнародному рівні.

Стан розвитку полікультурної освіти в Україні показує формування законодавчої бази для її розвитку. Однак ідеї такої освіти ще не знаходять практичного втілення, і питання їх реалізації лишаються на рівні проголошених принципів [4, с. 151-153].

У світлі нових соціокультурних умов світова педагогічна думка розробляє відповідні освітні стратегії. Згідно з доповіддю Міжнародної комісії ЮНЕСКО щодо глобальних стратегій розвитку освіти в XXI столітті, однією з найважливіших функцій сучасної освіти є навчання людей жити разом, перетворюючи існуючу взаємозалежність між країнами та етнічними групами на свідому та солідарну [2, с. 1454].

Етимологічно слово «полікультурний» складається з двох частин: «полі-» і «культурний». Перше – походить від грецького префікса «πολύ» (poly), що означає «багато» або «різноманітний». Друге – походить від слова «культура», яке означає сукупність матеріальних і духовних цінностей, звичаїв, мистецтва,

TRANSFORMATION OF THE VALUE SYSTEM IN THE CONDITIONS OF VIRTUALIZATION OF SOCIETY	
Семенов Ігор Сергійович	121
ФОРМУВАННЯ ДУХОВНО-ЦІННІСНОЇ СФЕРИ СУЧАСНОЇ МОЛОДІ	
Стовпець Олександр Васильович, Додусенко Андрій Вікторович	123
ФІЛОСОФСЬКО-ПОЛІТИЧНЕ ПІДҐРУНТЯ ДОСЛІДЖЕННЯ ФЕНОМЕНУ ПОПУЛІЗМУ	
СЕКЦІЯ 5. ФІЛОСОФСЬКО-ОСВІТНІ ПАРАДИГМИ СУЧАСНОГО СУСПІЛЬСТВА	
Аксьонова Віра Ігорівна	127
ГНОСЕОЛОГІЯ ЯК ЧИННИК СТАНОВЛЕННЯ КУЛЬТУРИ ОСОБИСТОСТІ МАЙБУТНЬОГО ПРАЦІВНИКА НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ УКРАЇНИ	
Бушулян І. О., Петінова Оксана Борисівна	130
СУТЬ ТА ЗНАЧЕННЯ АБСУРДУ (НА ПРИКЛАДІ ТВОРІВ А.КАМЮ: «ЧУМА» ТА «МІФ ПРО СІЗІФА»)	
Дилян Анна Віталіївна, Врайт Галина Яківна	137
ПОЛКУЛЬТУРНА ОСВІТА ЯК ІНСТРУМЕНТ ГЛОБАЛЬНОГО РОЗВИТКУ	
Кадієвська Ірина Аркадіївна	140
ЗНАЧЕННЯ ТА РОЛЬ ГУМАНІТАРНИХ ДИСЦИПЛІН У РОЗВИТКУ ВІТЧИЗНЯНОЇ ОСВІТИ	
Консицька Анастасія, Нівня Ганна Олександрівна	142
ПАРАДОКС В ЛОГІЦІ ТА МАТЕМАТИЦІ	
Пустовойт Дар'я, Петінова Оксана Борисівна	144
«ГРАД БОЖИЙ» - ЯК МОДЕЛЬ ІДЕАЛЬНОГО СУСПІЛЬСТВА В ТВОРЧОСТІ АВГУСТИНА	
Русалова Олександра, Петінова Оксана Борисівна	148
РОЗДУМИ Р.ДЕКАРТА ПРО СПЕЦИФІКУ ПІЗНАННЯ (НА ПРИКЛАДІ ФРАГМЕНТІВ З «РОЗДУМИ ПРО МЕТОД»)	
Топор Надія, Петінова Оксана Борисівна	152
ЗЛО ЯК БРАК ДОБРА (НА ПРИКЛАДІ ФРАГМЕНТІВ З ТВОРУ “СПОВІДЬ” АВРЕЛІЯ АВГУСТИНА)	
Чумак Єгор Олександрович, Поплавська Тетяна Миколаївна	159
ЕКЗИСТЕНЦІАЛЬНА АСКЕЗА І ДОВІЛЬНА ДІЯ (САМОТВОРІННЯ)	
Шабатура Євгенія Андріївна, Врайт Галина Яківна	161
ВЗАЄМОЗВ'ЯЗОК ОСВІТИ ТА КУЛЬТУРИ В УМОВАХ СЬОГОДЕННЯ	

СЕКЦІЯ 6. ФІЛОСОФІЯ СИНЕРГЕТИКИ